

NOTAT

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Kemikalier
J.nr. 001-13157
Ref. Nihla/kirst
Den 24. juni 2015

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

KOMMISSIONENS FORSLAG TIL FORORDNING OM ÆNDRING AF BILAG XVII I EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EF) NR. 1907/2006 OM REGISTRERING, VURDERING OG GODKENDELSE AF SAMT BEGRÆNSNINGER FOR KEMIKALIER (REACH) FOR SÅ VIDT ANGÅR NONYLPHENOL ETHOXYLATER - NPE

Komitésag

1. Resumé

Kommissionen har fremstillet forslag til forordning om ændring af bilag XVII i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier for så vidt angår nonylphenolethoxylater (komitésag). Forslaget har til formål at forbyde markedsføring af nonylphenolethoxylater i tekstilartikler i koncentrationer på 0,01 vægtprocent eller derover. Forslaget er sat til afstemning på et møde i REACH-komitéen den 7.-8. juli 2015.

Forslaget vurderes generelt at have en positiv påvirkning af beskyttelsesniveauet i Danmark. Regeringen finder, at forslaget vil bidrage til at nedbringe udledning af et miljøgiftigt stof og agter derfor at stemme for forslaget.

2. Baggrund

Kommissionen har fremsendt forslag til forordning om ændring af bilag XVII i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier for så vidt angår nonylphenolethoxylater med henblik på afstemning på møde i REACH-komitéen den 7.-8. juli 2015.

Forslaget har hjemmel i REACH-forordningens artikel 68, stk. 1. Afstemning sker i henhold til artikel 133, stk. 4, i REACH-forordningen og efter forskriftsprocedure med kontrol i artikel 5a i Rådets afgørelse 1999/468/EF, jf. artikel 12 i forordning nr. 182/2011.

Hvis der i komitéen er kvalificeret flertal for forslaget, udsteder Kommissionen forordningen efter at Europa-Parlamentet har gennemført en legalitetskontrol af forslaget. Opnås der ikke kvalificeret flertal i komitéen, forelægger Kommissionen sagen for Rådet, og underretter samtidig Europa-Parlamentet.

Hvis der i Rådet er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle sagen på ny. Vedtager Rådet forslaget med kvalificeret flertal, eller udtaler Rådet

sig ikke inden en frist på højst to måneder, kan Kommissionen udstede forordningen efter at Europa-Parlamentet har gennemført en legalitetskontrol af forslaget.

Den største bekymring i tilknytning til nonylphenoethoxylater (NPE) er, at de nedbrydes til nonylphenol (NP) i miljøet og ved spildevandsrensning. NP anses for at være et hormonforstyrrende stof og er klassificeret som reproduktionstoksisk og giftigt for miljøet. NP og NPE er optaget på kandidatlisten i henhold til REACH-forordningen.

NPE i tekstiler, som er importeret fra lande uden for EU, er sandsynligvis den største kilde til NP og NPE i kommunale rensningsanlæg og den vigtigste kilde til udslip af stofferne til miljøet. Dette er påvist i undersøgelser fra flere EU-medlemslande.

Sverige har derfor udarbejdet et såkaldt bilag-XV dossier i henhold til REACH-forordningen med forslag om at begrænse markedsføring i EU af NPE i tekstilartikler, herunder importerede tekstilartikler.

3. Formål og indhold

Med forslaget forslås et forbud mod markedsføring af tekstilartikler, som med rimelighed kan forventes at blive vasket i vand i løbet af deres levetid, og som indeholder NPE i koncentrationer på 0,01 vægtprocent eller derover beregnet på tekstilartiklen eller på hver del af tekstilartiklen.

Brugte tekstilartikler og tekstilartikler, der er fremstillet udelukkende af genanvendte tekstiler, foreslås undtaget forbuddet.

Der foreslås fastsat en overgangsperiode på 5 år fra ikrafttrædelsen.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig om forslaget. Europa-Parlamentet hører forud for den endelige vedtagelse, om Kommissionen har overskredet sine beføjelser i forbindelse med forslaget; om udkastet ikke er foreneligt med basisretsaktens formål eller indhold; eller om det ikke overholder nærhedsprincippet eller proportionalitetsprincippet.

5. Nærhedsprincippet

Da formålet vedrører realiseringen af det indre marked, finder regeringen, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

NP og NPE er omfattet af en række bekendtgørelser under Miljøministeriets og Fødevareministeriets ressort:

- Nr. 292 af 26/03/2014 om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg
- Nr. 231 af 05/03/2014 om kvalitetskrav til miljømålinger
- Nr. 1022 af 25/08/2010 om miljøkvalitetskrav for vandområder og krav til udledning af forurenende stoffer til vandløb, søer eller havet
- Nr. 210 af 03/03/2010 om visse virksomheders afgivelse af miljøoplysninger
- Nr. 1650 af 13/12/2006 om anvendelse af affald til jordbrugsformål (Slambekendtgørelsen)
- Nr. 56 af 24/01/2000 om tilsyn med spildevandsslam m.m. til jordbrugsformål

7. Konsekvenser

Gældende dansk ret og forslaget's lovgivningsmæssige konsekvenser:

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser, idet der er tale om en forordning, som ved ikrafttrædelsen vil være umiddelbart gældende i Danmark. Forslaget vil ikke kræve supplerende dansk lovgivning eller at eksisterende lovgivning ophæves.

Forslaget's erhvervsøkonomiske konsekvenser:

Der er tilgængelige alternativer til NPE, som anses for både teknisk og økonomisk anvendelige. Industrien har i forbindelse med høringen ikke givet udtryk for stor bekymring for den foreslåede begrænsning. EU producenter af NPE forventes ikke at stå over for væsentlige udgifter på grund af faldende efterspørgsel på NPE. I forbindelse med høringen af det svenske forslag er det oplyst, at producenter af NPE forholdsvist let kan omlægge deres produktion til andre stoffer uden større ændringer af produktionsapparatet

Substitutionsomkostninger er baseret på prisforskellen mellem NPE og de alternative stoffer. De vurderes at være 22,5 millioner kroner årligt i hele EU fra 2021 (hvor forbuddet reelt træder i kraft) og til 2031. For så vidt angår omkostninger til at overholde reglerne er disse omkostninger forbundet med meget stor usikkerhed, idet det er meget uklart hvordan aktørerne i forsyningskæden vælger at gennemføre eventuelle kontrolforanstaltninger. Der vurderes ikke at være behov for yderligere kvantificering af de erhvervsøkonomiske konsekvenser, idet det sammenfattende vurderes, at den foreslåede begrænsning forventes at være en omkostningslet måde at reducere faktiske eller mulige miljøpåvirkninger fra NPE på.

Statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser.

Forslaget vurderes ikke at have væsentlige statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveau:

Det vurderes, at forslaget vil have en positiv påvirkning af beskyttelsesniveauet, idet der indføres en begrænsning på et område, der ikke hidtil har været reguleret. Begrænsningen vil, når den slår igennem, mindske den mængde NPE, der ved vask af tekstilartikler tilføres spildevand, med en deraf følgende tilsvarende formindskelse af risikoen for udledning af NPE til miljøet.

8. Høring

Det svenske forslag til begrænsning har været udsendt i offentlig høring den 18. september 2013 med høringsfrist den 18. marts 2014 og SEAC's udkast til udtalelse blev sendt i høring den 18. juni 2014 med høringsfrist den 18. august 2014. Indkomne svar fra begge høringer er indarbejdet i de vedtagne udtalelser fra RAC og SEAC.

Kommissionens forslag – og et rammenotat om det – har været i høring i Miljøspecialudvalget 26. - 30. juni 2015. Der er indkommet følgende bemærkninger fra organisationerne:

Greenpeace støtter regeringens holdning.

3F støtter regeringens holdning.

LO støtter regeringens holdning og finder, at overgangsperioden på 5 år er for lang og ønsker den reduceret til 3. år.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til andre landes holdninger til forslaget.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen hilser Kommissionens forslag velkomment og er positivt indstillet over for forslaget.

Regeringen kan tilslutte sig behovet for regulering af NPE på EU-plan med henblik på at reducere mængden af NPE, der tilføres spildevandet med den deraf følgende risiko for udledning til miljøet på grund af at stoffet er miljøgiftigt. Regeringen vil derfor stemme for forslaget.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Miljøudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg og Miljøudvalg.